5. Tekrar Testi

1.
- Kiel kanalının açılması Almanya'nın Avrupa ticaretindeki etkisini arttırmıştır.
- Süveyş kanalının açılmasıyla Akdeniz ticaret yolu yeniden canlanmıştır.
- Panama kanalının açılması Arjantin'in küresel önemini azaltmıştır.

Savunduğu görüşü desteklemek için yukarıdaki örnekleri sıralayan bir konuşmacının vurgulamak istediği ana fikir aşağıdakilerden hangisidir?

A) Orta doğu petrol ve doğalgaz rezervi bakımından zengindir.
B) Değişen su yolları ülkelerin jeopolitik önemini etkiler.
C) Avrupa ülkeleri dünya ticaretinde oldukça önemlidir.
D) Güney Amerika ticaretinde Arjantin önemli bir yere sahiptir.
E) Doğal kaynaklara sahip olmak ülkeler açısından önemlidir.

2. Aşağıdaki tabloda bazı ülkelerin sahip oldukları doğal kaynakları ve gelişmişlik endeksine göre sıralamaları verilmiştir.

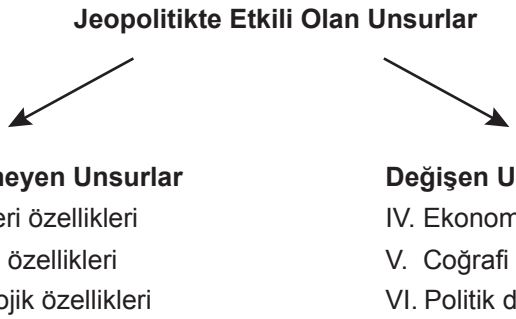
	Petrol ve doğalgaz	Akarsu	Orman	Tarım arazisi	İnsani gelişmişlik endeksi sırası
Norveç					1
Endonezya					110
Moğolistan					90
Japonya					20
ABD					10

Fakir — Zengin

Tabloya göre aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Japonya ihtiyacı olan doğal kaynakları ithal ederek gelişmiştir.
B) Doğal kaynak bakımından zengin olup, insani gelişmişlik endeksi düşük ülkeler vardır.
C) Moğolistan'ın düşük gelişmişliğinin nedeni doğal kaynakların azlığıdır.
D) Norveç ve ABD doğal kaynakları etkin kullanarak gelişmişlerdir.
E) Ülkelerin gelişmişliği doğal kaynakların zenginliğiyle paraleldir.

3.

Yukarıdaki şemanın doğru olabilmesi için numaralandırılmış unsurlardan hangilerinin yeri karşılıklı değişmelidir?

A) I ve II B) II ve IV C) I ve V D) II ve V E) III ve VI

4. Aşağıda Antartika kıtası ile ilgili bilgiler verilmiştir.

- Dünyadaki tatlı suyun %70 i Antarktika' dadır.
- Mineral ve enerji kaynakları, balıkçılık ve turizm gibi ekonomik olanakların yanında bilimsel araştırmalar açısından da değer taşır.
- 1959 yılında imzalanan 'Antarktika Antlaşması' ile kıtanın barış amaçlı bilimsel araştırmalar için kullanılması ve doğal hayatın korunması yönünde kararlar alınmıştır. Bu antlaşmaya günümüzde 52 ülke taraftır.

Bu bilgiler doğrultusunda;

I. Kıtanın hammadde ve enerji kaynakları bakımından zengin olması Jeopolitik önemini artırır.
II. Doğal ve ekonomik anlamda birçok zenginliği barındıran Antarktika kıtası üzerinde pek çok ülke söz sahibi olmak istemektedir.
III. Dünya sanayisi için gerekli hammadde ihtiyacı Antarktika kıtasından karşılanmalıdır.

yargılardan hangileri söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) II ve III E) I, II ve III

5. Uluslararası sorunlara neden olan unsurları doğal ve beşeri unsurlar olarak sınıflandırmak mümkündür.

Böyle bir sınıflandırmada aşağıdakilerden hangisi doğal unsurlar arasında gösterilir?

A) Etnik farklılıklar B) Dini unsurlar C) Tarihi sorunlar D) Sınır anlaşmazlıkları E) Su kaynakları

6.

GELİŞMİŞ ÜLKELERİN ÖZELLİKLERİ	GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİN ÖZELLİKLERİ
1. Kişi başına düşen milli gelir yüksektir.	a. Kişi başına düşen milli gelir düşüktür.
2. Nüfus artış hızı düşüktür.	b. Nüfus artış hızı yüksektir.
3. Enerji tüketimi azdır .	c. Enerji tüketimi fazladır.
4. Doğum ve ölüm oranları düşüktür.	d. Doğum ve ölüm oranları yüksektir.
5. Nitelikli işgücü fazladır .	e. Nitelikli işgücü azdır.

Yukarıda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin karşılaştırıldığı bir tablo hazırlayan Merve bir yerde hata yaptığını öğrenir.

Bu hata numaralar ve harfler ile gösterilmiş maddelerden hangilerinin karşılıklı değiştirilmesiyle düzeltilir?

A) 1 ve a B) 2 ve b C) 3 ve c D) 4 ve d E) 5 ve e

7. Ali Öğretmen ülkelerin çevre sorunlarına yaklaşımlarıyla ilgili aşağıdaki örnekleri vermiştir.

- Kosta Rika 1996 yılı itibariyle ormanların yağmalanmasına yasak getirmiştir.
- Evsel atıkları enerji elde etmek için değerlendiren İsveç bu amaçla başka ülkelerin çöpünü de ithal etmektedir.
- Zimbabwe nesli tükenme tehlikesi altında olan beyaz gergedan, timsah ve vahşi kediler gibi türlerin son yaşam alanlarını koruma altına almıştır.

Verilen örneklerden hareketle;

I. İsveç sürdürülebilir bir çevre için geri dönüşüme önem vermiştir.
II. Zimbabwe biyoçeşitliliğin devamlılığına yönelik yaban hayatı koruma politikası geliştirmiştir.
III. Kosta Rika ekolojik açık sorununu görerek ormanlarını koruma altına almıştır.

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II D) I ve III E) I, II ve III

8. I. Süveyş Kanalı'na sahip olması
II. Nil Nehri'nin ülke topraklarını boydan boya geçerek denize dökülmesi
III. Topraklarının büyük bir kısmında çöl ikliminin etkili olması

Yukarıdakilerden hangileri Mısır'ın coğrafi konumunun bölgesel ve küresel etkileri arasında gösterilmez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I ve III

9. Ekonomik açıdan yeterince kalkınmamış bazı ülkeler çeşitli ham madde kaynaklarına sahip olmalarına rağmen bunları işleyerek mamul maddeye dönüştürecek sanayileri yetersiz olduğu için, ihtiyaç duydukları işlenmiş ürünleri diğer ülkelerden satın alırlar.

Buna göre gelişmemiş ülkelerde görülen bu durum üzerinde;

I. doğal kaynaklarının yetersiz olması,
II. iklim koşullarının elverişsiz olması,
III. teknolojik gelişmelerin yetersiz olması

hangilerinin etkisi belirgindir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I ve III

10. Türkiye ile Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti arasında 27 Kasım 2019'da "Güvenlik ve Askeri İşbirliği Mutabakat Muhtırası" ile iki ülkenin uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarının muhafazasını hedefleyen antlaşma imzalandığı bildirildi. Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki deniz yetki alanları sınırlandırması konusunda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden sonra ikinci anlaşmasını Libya ile imzalaması Doğu Akdeniz'de önemli bir kazanım olarak öne çıkıyor.

Yukarıdaki gazete haberi Türkiye jeopolitiğinin değişen hangi unsurunu belirtmektedir?

A) Politik Değerler
B) Askeri Değerler
C) Ekonomik Değerler
D) Sosyal Kültürel Değerler
E) Bilimsel ve Teknolojik Değerler

11. İnsanlık tarihi boyunca ülkeler ve topluluklar arasında yaşanan çatışmalar günümüzde de devam etmektedir. Sanayi Devrimi'nden sonra ortaya çıkan sömürgecilik faaliyetleri, fosil yakıtlar başta olmak üzere doğal kaynakların yetersizliği, doğal kaynakların taşıma güzergahları, sınır anlaşmazlıkları, su sorunu, küresel iklim değişimi ve kuraklık gibi faktörler günümüz çatışmalarına neden olan temel faktörlerdir.

Buna göre Mısır, Sudan, Etiyopya arasında yaşanan sorunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Etnik sorunlar
B) Sınır aşan sular sorunu
C) Kutsal topraklar sorunu
D) Petrol rezervlerini paylaşımı
E) Doğal kaynakların taşınması sorunu

12.
I. Genel Ağ sayesinde e-ticaretin artması
II. Bayramlar ve özel günlerde insanların yakınlarına toplu mesaj göndermesi
III. Bulunulan her ortamda cep telefonu ve bilgisayar sayesinde para transferinin yapılabilmesi
IV. Belediyelerin oluşturduğu online haberleşme hatları sayesinde evsizlerin ve ihtiyaç sahiplerinin belirlenmesi

Yukarıda verilenlerden hangileri teknolojinin hayatımıza kazandırdığı ekonomik özellikler arasında sayılır?

A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

13. Gemilerin geçişine elverişli yapay su yolları kanal olarak adlandırılır. Kanallar yeni deniz yolu güzergâhlarının ortaya çıkmasına neden olarak kıtaların, denizlerin ve okyanusların konumsal öneminin değişmesine yol açar. 1914 yılında tamamlanan Panama Kanalı, Orta Amerika'nın dar bir kesiminde Atlas Okyanusu ile Büyük Okyanusu deniz ulaşımı açısından birbirine bağlar. Kanal açılmadan önce gemiler Güney Amerika Kıtası'nı dolaşıyor, Atlas Okyanusu'ndan Büyük Okyanus'a geçmek için Macellan Boğazı'nı kullanıyordu.

Metne göre;

I. Panam Kanalı'nın açılmasıyla Macellan Boğazı önem kaybetmiştir.
II. Panama Kanalı Orta Amerika'nın jeopolitik önemini artırmıştır.
III. Kanal geçiş ücretleri yüksek olduğundan boğazlar kadar tercih edilmezler.

yargılarından hangileri söylenebilir?

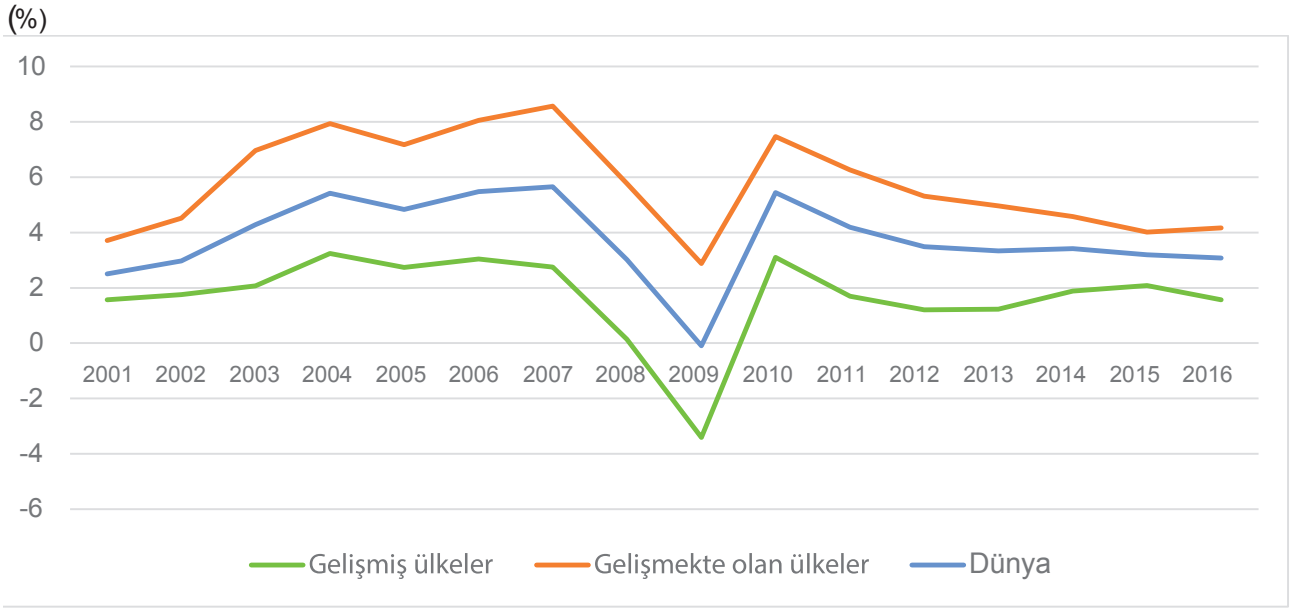
A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I ve III

14. Türkiye ile Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti arasında 27 Kasım'da "Güvenlik ve Askeri İşbirliği Mutabakat Muhtırası" ile iki ülkenin uluslararası hukuktan kaynaklanan haklarının muhafazasını hedefleyen "Deniz Yetki Alanlarının Sınırlandırılmasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının" imzalandığı bildirildi.
Bu anlaşma, Güney Kıbrıs Rum yönetimi ve Yunanistan ikilisinin İsrail, Lübnan, Mısır, Ürdün gibi bölge ülkeleriyle Türkiye'yi Akdeniz'de dışlama ve yalnız bırakma politikalarına da hukuki ve siyasi açıdan güçlü bir yanıt niteliği taşıyor.

Bu anlaşma ile aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin Jeopolitik önemine daha az etki yapar?

A) Libya ile ticaretin artması
B) Doğu Akdeniz de enerji kaynak araştırmaları
C) Enerji koridoru olma özelliği
D) Bölge ile ilgili alınacak kararlarda etkin rol üstlenmesi
E) Enerji konusunda dışa bağımlılığının azalması

15. Aşağıdaki grafikte 2001 ve 2016 yılları arasında gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin ekonomik büyüme oranları gösterilmiştir.

Gelişmiş ülkeler (İngiltere, Almanya, Fransa, ABD gibi)kalkınma hamlelerini büyük ölçüde tamamlamış oldukları için ekonomik büyüme oranlar düşüktür. Günümüzde dünyanın azımsanmayacak bir kısmını ise gelişmekte olan ülkeler oluşturur. Latin Amerika, Afrika, Asya ve Orta Doğu ülkeleri bu ülkeler arasında yer alır. Gelişmekte olan ülkeler dünya ortalamasının üzerinde büyüme oranlarına sahiptir. Ancak gelişmekte olan ülkelerin ekonomik hacimleri nispeten küçük olduğu için mevcut büyüme oranlarıyla gelişmiş ülkeleri yakalayamamaktadır.

Verilen bilgi metni ve grafikten yola çıkıldığında seçeneklerde verilenlerden hangisine ulaşılabilir?

A) Gelişmekte olan ülkelerin ticaret hacimleri gelişmiş ülkelere göre daha büyüktür.
B) 2010 yılından sonra tüm ülkelerde ekonomik küçülme görülmeye başlamıştır.
C) Gelişmekte olan ülkelerin büyüme hızları gelişmiş ülkelere göre daha düşüktür.
D) 2009 yaşanan ekonomik sorunlar gelişmiş ülkeleri daha fazla etkilemiştir.
E) 2008 ve 2009 yıllarında Dünya ülkelerinin ekonomik büyüme oranları azalmıştır.

16. Türkiye coğrafi konumunun sağladığı avantajlar nedeniyle jeopolitik açıdan önemli bir ülkedir. Bölgesel ve küresel ölçekte ulaşım ile ilgili yapılan atılımlar Türkiye'nin jeopolitik önemini daha da artırmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin jeopolitik konumuna diğerlerine göre daha az avantaj sağlar?

A) Kanal İstanbul Projesi
B) İstanbul Hava Limanı Projesi
C) Ovit Tüneli Projesi
D) Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi
E) Demir İpek Yolu Projesi

17. Jeopolitik, bir ülkenin sahip olduğu fiziki ve beşerî unsurlar ile dünya üzerindeki konumunun dış siyasetine etkisidir. İklim, yeryüzü şekilleri, yer altı kaynakları gibi özellikler bir ülkenin sahip olduğu fiziki unsurları oluştururken nüfusu, ekonomik durumu, sosyal ve kültürel değerleri ise beşerî unsurlarını oluşturur. Jeopolitik konumu belirleyen beşerî özellikler değişebilir özellikte iken konum ve fiziki coğrafya özellikleri kısa sürede değişiklik göstermez.

Buna göre;

I. Hazar bölgesi ve Orta Doğu'da çıkarılan petrolün dünya pazarına taşınması ülkemiz topraklarından geçmektedir.
II. Komşu ülkelere göre zengin su kaynaklarına sahip olmamız jeopolitik önemini artırmıştır.
III. İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahip olmamız stratejik önemi artırmaktadır.

durumlarından hangileri Türkiye'nin jeopolitik konumunda etkili olan değişmeyen unsurlar arasında gösterilebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III D) I ve II E) I, II ve III

18. Ekonomik ve sosyal hareketlerin belirlediği yaş aralıklarına kuşak denir. 1965 doğumlular ve sonrasını kapsayan yaş aralıkları x, y ve z kuşakları olarak sınıflandırılmıştır.

- X kuşağı; yaklaşık olarak 1965 - 1980 yılları arası doğanlar
- Y kuşağı; yaklaşık olarak 1981 - 2000 yılları arası doğanlar
- Z kuşağı; yaklaşık olarak 2001 ve sonrası doğanlar

Bu kuşaklarla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) X kuşağı konuşmaktan çok cep telefonu ile mesajlaşmayı tercih ederler
B) Y kuşağı ekonomik faaliyetlere katılan çalışma çağındaki nüfus olarak bilinir.
C) Z kuşağı kullanma kılavuzu olmadan teknolojik aletleri X kuşağına göre daha rahat kullanabilirler.
D) X kuşağında sosyal medya platformlarının kullanımı Z kuşağına göre yavaştır.
E) Z kuşağı Genel Ağ yoluyla bilgiyi kısa sürede geniş kitlelere ulaştırırlar.

19. Globalleşen dünyada iletişimin ve ulaşımın hızı arttığı için sınırlar da ortadan kalkmakta adeta "tek bir dünya" anlayışı hakim olmaktadır. Teknolojiye ve bunun getirdiği gelişmelere uyum sağlamak ve faydalanmak artık bir seçimden ziyade neredeyse bir zorunluluktur. Dünya değişiyor ve teknoloji çok hızlı ilerliyorken, Ülkemizin de bu hızlı değişimi yakalaması Dünya ülkeleri arasında kendine yer bulması için değişim ve gelişime yönelik çabaları desteklemesi, bu alanda faaliyet gösteren kurum kuruluşlara destek olması gerekmektedir. Mevlana Celalettin Rumi'nin **"Düne ait ne varsa hepsi bitti cancağızım, bugün artık yeni şeyler söylemek lazım"** sözü asırlar önce söylenmiş olsa da günümüzde …… ışık tutmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yerleşik düzeni korumaya
B) inovasyon ve girişimcilik ruhuna
C) kültürel değerleri korumaya
D) teknolojinin zararlarına
E) üretimde geleneksel yöntemler kullanmaya

20. *"Tarih boyunca kıtaların, okyanusların ve denizlerin jeopolitik değeri coğrafi gelişmelere bağlı olarak değişiklik göstermiştir."* Örneğin:

- Süveyş Kanalı'nın açılması Mısır'ın jeopolitik değerinin artmasını sağlamıştır.
- İçten yanmalı motor kullanımının yaygınlaşması ile petrol rezervlerine sahip Orta Doğu ülkeleri önem kazanmıştır.
- Ümit Burnu'nun keşfi Akdeniz Ticaret yolu üzerindeki limanların önem kaybetmesine neden olmuştur.

Örneklerden yola çıkılarak aşağıdaki gelişme alanlarından hangisi hakkında çıkarımda <u>bulunulamaz</u>?

A) Ulaşım
B) Teknoloji
C) Coğrafi keşifler
D) Tarımsal faaliyetler
E) Doğal kaynaklar

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Bu kitapçığın her hakkı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğüne aittir.

Cevap Anahtarı

2. Tekrar Testi	1. E	2. C	3. D	4. D	5. B	6. A	7. D	8. E	9. A	10. E	11. C	12. C	13. E	14. E	15. A
	16. E	17. D	18. D	19. D	20. E										
3. Tekrar Testi	1. C	2. B	3. B	4. E	5. D	6. D	7. C	8. D	9. B	10. D	11. E	12. D	13. B	14. B	15. E
	16. B	17. E	18. A	19. B	20. C										
4. Tekrar Testi	1. E	2. E	3. C	4. C	5. A	6. D	7. C	8. E	9. C	10. A	11. E	12. A	13. E	14. D	15. D
	16. A	17. D	18. D	19. B	20. E										
5. Tekrar Testi	1. B	2. E	3. C	4. C	5. E	6. C	7. E	8. C	9. C	10. A	11. B	12. B	13. D	14. A	15. E
	16. C	17. E	18. A	19. B	20. D										